

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

יבמות קיד - א

עניין: ספייה בידיים - איסור קיים במציאות

ספר תפארת מרדכי

הגהות פרשת מרדכי אות מו

קרו אורה

לכאורה סיה"י לו צער כזה שיוכל לחזות חלקים ונצטרה. ועיין צפי וק"ח אות חל"ד שכי צעם הס"ק וקס"ח ז"ל, צונקי חולין (ל"ח א"י) ואר"י צרי"ח ונא"ד ועצום טבח והכן (פי' וק"ז) פרע להם בית השמיטה, והכן ט"ל גיה"כ צפניהם וכו' ונא"ד גיה"כ נאכר לז"כ, והתוס' ז"ל ע"ס (ד"ה כוונת) הקי' לנא"ח לא נאכר ואפ"ה היו וקיימין כמו שמיטה דקאמר פרע להם בית השמיטה (ועוד יש לדייק למה צמיתה אך פרע להם וצגיה"כ ט"ל "צפניהם" דייקא) וחי' הס"ק וקס"ח ז"ל והוא, דלכאורה קי' לדיק ונה פעל להראות להם ציה"ח לנא"ח נספל צעה"י או דרסה (ולאו אדעתה) שאינו ניכר, אך דלכאורה לא הי' לריך יוסף לכל זה להראות להם שהצער שאוכלים כשר צמיתה ונשנור וגייה"כ, דהא לדיקים כמו שצני יסורין צודאי היו צעלי רוס"ק וצמיתה הכל לפי, וא"כ צראוי' צעלנא היו יכולים לראות אם רוח קדושה שורה על הצעה, והיו יכולים לידע עי"ז אם אין צו מוסר פיסול, אולם הדבר נכון, דצדיקי תורה אין סומכין על רוס"ק ותורה לא צמיתים היא, (עיין צכ"י א"י"ח סי' ל"צ סע"י י"ב, ותח"ס א"י"ח סי' ר"ח) רק דכ"ז אינו אלא דוקא צדצר שחיצו הוא ונלד עיקר הדין, אצל צדצר שאינו אלא ונעם מונחא וחסידות עי"ז יכולים לסמוך גם על רוס"ק

דף קיד. אלמא קסבר קטן אוכל נבילות אין ב"ד מצווין להפרישו. ומסיק הש"ס דלר"י ספוקי מספקא ליה. והיה נראה דלמ"ד דב"ד מצווין להפרישו האיסור חל גם על הקטן אלא דהתורה פטרתו מעונשין מפני קטנותו. אבל הב"ד מצווין להפרישו מאיסורא ולמ"ד אין ב"ד מצווין להפרישו ליכא איסור על הקטן כלל. אלא דהגדולים מזהירים שלא להאכילו בידים. ולפ"ז הא דאמרינן לעיל בפרק ארבעה אחין

רשב"א

ומיהו משמע לי דבאיסורין של דבריהם מותר לומר לו לאכול בפירוש, דהא למאן דאמר בשל תורה בית דין מצווין להפרישו בשל דבריהם אין בית דין מצווין להפרישו כדמתרצינן הכא הכא במאי עסקינן בעציץ שאינו נקוב מדרבנן ואמרינן נמי בדמאי הקלו, וכיון שכן כיון דקיימא לן דאף בשל תורה אין בית דין מצווין להפרישו בשל דבריהם מחתינן בו דרגא אחת יותר ומתירין בו אפילו לומר לו לאכול, ויש לי ללמוד מדאמרינן בשבת פרק רבי

ונח"י, וצו"ת תסורת ש"י ונדר"ק סי' ע"ז) וא"כ א"ס דצנולות עשה דחצמת דלא נלעוו עוד צנולות החורה אלא שהצנולות שצינו החורה צורה קדשה, וא"כ ע"ה כליותיו יועלות לו (ונדר"ש שו"מ"ט חילים ע"ז, ונדר"כ פל"ג) ע"ז ספיר יש לסמוך על רוס"ק, ולזה הי' די פרע להם ציה"ח, עיין צעין יראו הצער וידעי אם נוצח כהלכה, אצל על גיה"כ שפלעוו כצר צני יעקב (ויס"ל ל"צ) ע"כ הולך ליעול גיה"כ "צפניהם" דוקא טענה אין סומכין על רוס"ק, וספיר ויועצ

ועיין צפי פא"י"כ ח"ח דף ע"ז, שהנצ"י ז"ל הי' פ"ח צנולות חלה עם הצעשיט סקי' ז"ל, והציאו אח"ה שאלה על עוף לפניהם וצדקו הנצ"י ז"ל והכצירו ואמר אח"כ הצעשיט ז"ל צאנת היא כשר גם לנו רואים שהוא כשר, אמר לו הנצ"י ז"ל צעלנא אנכי צדקתי העוף וראיתי, ואלדע ספיר כי כשר היכיהו, אצל ונע"כ איך יודע כי כשר הוא אחרי שלא צדק? הציב לו הצעשיט ז"ל לנו רואים קטורא דטהרה שורה על הצער וידע עי"ז כי כשר היכיהו, אמר הנצ"י ז"ל עתה כתייבצ לי ונאמר ססי"ס (שבת קל"ח צ"י) שאנורו שם עתידה אשה שתעול בכר של תרומה וחמור צנהי כנסיות וצמתי ונדקשות לידע אם עומא היא ואם נסורה היא, ולא נעמא צנפילת ערן לאויר תנור כלי חרס? וקי' לנה לה להציא את הככר לציה"ד הלא חוכל לסאול את השאלה כן צפשיטות צלל הצאת הככה, אלא שאנורו שם צתחילה צעתידה תורה שתתכח ויפראל חיו ולכן חלטרך להציא את הככר לציה"ד לנען יראו אם רוח טהרה שורה עליו לידע עי"ז את הדין, - ועיין צונק"ה הכ"ל אות שכי"ד צעם הס"ק ונא"ד וקטורעטין

